

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1058

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 22 octombrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
6.210. — Ordin al ministrului educației privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT, municipiul Timișoara, județul Timiș	2
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 15 din 16 septembrie 2024 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	3–16
★	
Rectificări	16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN

privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT, municipiul Timișoara, județul Timiș

Având în vedere prevederile:

- Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinului ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior, cu modificările ulterioare;
- art. 11 lit. a), respectiv ale art. 15 lit. e) din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 155/2022 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar;
- Hotărârii Guvernului nr. 993/2020 privind aprobarea Metodologiei de evaluare instituțională în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a organizațiilor furnizoare de educație, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Guvernului nr. 994/2020 privind aprobarea standardelor de autorizare de funcționare provizorie și a standardelor de acreditare și de evaluare externă periodică în învățământul preuniversitar, cu modificările ulterioare;
- Ordinului ministrului educației naționale nr. 4.507/2019 privind acordarea autorizației de funcționare provizorie pentru nivelurile de învățământ, specializările și calificările profesionale ale unităților de învățământ preuniversitar de stat evaluate în perioada 14 martie—14 iunie 2019;
- Hotărârii Consiliului Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar nr. 9 din 13.06.2024;
- Referatului de aprobare nr. 6.320 din 25.06.2024 a proiectului de ordin al ministrului educației privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT din municipiul Timișoara, județul Timiș, pentru nivelul de învățământ „postliceal”, domeniul „industrie alimentară”, calificările profesionale „tehnician pentru panificație și produse făinoase”, „tehnician în prelucrarea cărnii și a laptelui” și „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, limba de predare „română”, forma de învățământ „cu frecvență (zi)”, în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se acordă acreditarea unității de învățământ preuniversitar de stat Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din municipiul Timișoara, județul Timiș, pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT, cu sediul în Calea Aradului nr. 119, municipiul Timișoara, județul Timiș, structură fără personalitate juridică a Universității de Științele Vieții „Regele Mihai I” din municipiul Timișoara, județul Timiș, pentru nivelul de învățământ „postliceal”, domeniul „industrie alimentară”, calificările profesionale „tehnician pentru panificație și produse făinoase”, „tehnician în prelucrarea cărnii și a laptelui” și „tehnician controlul calității produselor agroalimentare”, limba de predare „română”, forma de învățământ „cu frecvență (zi)”, începând cu anul școlar 2024—2025.

Art. 2. — Unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT din municipiul Timișoara, județul Timiș, structură fără personalitate juridică a Universității de Științele Vieții „Regele Mihai I”, este de drept public, parte a sistemului național de învățământ, beneficiază de toate drepturile și are obligațiile prevăzute de lege.

Art. 3. — Personalul didactic și administrativ angajat pentru formațiunile de studiu prevăzute la art. 1 din unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT din municipiul Timișoara, județul Timiș, se preia la unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT din municipiul Timișoara, județul Timiș, pentru care Universitatea de Științele

Vieții „Regele Mihai I” din municipiul Timișoara, județul Timiș, a primit acreditarea.

Art. 4. — Capacitatea maximă de școlarizare este de 12 formațiuni de studiu/2 schimburi (maximum 6 formațiuni de studiu/schimbul 1 și maximum 6 formațiuni de studiu/schimbul 2).

Art. 5. — Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din municipiul Timișoara, județul Timiș, pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT din municipiul Timișoara, județul Timiș, este monitorizată și controlată periodic de către Ministerul Educației și Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, în colaborare cu Inspectoratul Școlar al Județului Timiș, în vederea verificării respectării standardelor care au stat la baza acreditării.

Art. 6. — Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din municipiul Timișoara, județul Timiș, pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Colegiul de Învățământ Terțiar Nonuniversitar — USVT din municipiul Timișoara, județul Timiș, menționată la art. 1, are obligația de a solicita evaluarea externă periodică în termen de maximum 5 ani de la obținerea acreditării, dar nu mai târziu de anul școlar 2028—2029.

Art. 7. — Universitatea de Științele Vieții „Regele Mihai I” din municipiul Timișoara, județul Timiș, Ministerul Educației, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, respectiv Inspectoratul Școlar Județean Timiș duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 26 august 2024.
Nr. 6.210.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 15

din 16 septembrie 2024

Dosar nr. 1.130/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, președintele completului
Eleni Cristina Marcu	— președintele delegat al Secției penale
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena-Diana Tămașă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Rodica Aida Popa	— judecător la Secția penală
Ilie Iulian Dragomir	— judecător la Secția penală
Maricela Cobzariu	— judecător la Secția penală
Lucia Tatiana Rog	— judecător la Secția penală
Lavinia Valeria Lefterache	— judecător la Secția penală
Ana Hermina Iancu	— judecător la Secția penală
Dan Andrei Enescu	— judecător la Secția penală
Oana Burnel	— judecător la Secția penală
Alin Sorin Nicolescu	— judecător la Secția penală
Adriana Ispas	— judecător la Secția penală
Valerica Voica	— judecător la Secția penală
Lia Savonea	— judecător la Secția penală
Adrian Glugă	— judecător la Secția penală
Isabelle Tocan	— judecător la Secția penală
Andreia Liana Constanda	— judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	— judecător la Secția I civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Simona Maria Zarafiu	— judecător la Secția a II-a civilă
Gabriela Elena Bogasiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iulia Craiu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Pe rol se află Dosarul nr. 1.130/1/2024 având ca obiect recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, vizând următoarea problemă de drept: dacă infracțiunea de delapidare în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

2. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a fost constituit conform prevederilor art. 473 alin. (1) din Codul de procedură penală, art. 30 alin. (1) și ale art. 31 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

3. Ședința a fost prezidată de către președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Corina-Alina Corbu.

4. La ședința de judecată a participat doamna Ecaterina Nicoleta Eucarie, procuror în cadrul Secției judiciare a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

5. Totodată, la ședința de judecată a participat magistrat-asistent Elena Rosana Bota, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Regulament.

6. După prezentarea referatului de către magistratul-asistent, președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu sunt cereri de formulat ori chestiuni prealabile de invocat, a solicitat doamnei procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie să susțină punctul de vedere cu privire la problema de drept supusă dezlegării și interpretării unitare ce face obiectul cauzei de față.

7. Reprezentantul procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a apreciat că sesizarea îndeplinește toate condițiile de admisibilitate și a solicitat stabilirea unui mod unitar de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, în sensul de a se statua că infracțiunea de delapidare în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, se încadrează în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

8. Argumentele care susțin această concluzie se referă la faptul că, printre condițiile care trebuie îndeplinite pentru a fi dispusă luarea unei măsuri de supraveghere tehnică, respectiv autorizarea prealabilă a obținerii datelor de trafic și localizare, legiuitorul a indicat natura infracțiunii care formează obiectul cauzei. Însă legiuitorul nu a prevăzut un criteriu unitar pentru a stabili natura faptelor care justifică emiterea unui mandat de supraveghere tehnică, ci a recurs la un criteriu subsidiar referitor la maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea care formează obiectul cauzei (5 ani închisoare sau mai mare), permițând dispunerea unor astfel de măsuri sau metode speciale și în cazul altor fapte care justifică, din cauza gravității, atingerea adusă vieții private.

9. În argumentarea punctului de vedere s-a arătat că și în actualul Cod penal delapidarea a rămas o infracțiune complexă, prin a cărei reglementare s-a urmărit, în principal, ocrotirea relațiilor sociale privind buna desfășurare a activității de serviciu și, în subsidiar, protejarea relațiilor sociale patrimoniale.

10. Doamna procuror a subliniat că nu poate fi minimalizată importanța valorii sociale ocrotite în subsidiar, respectiv cea privitoare la patrimoniul, iar opțiunea legiuitorului de a include delapidarea în categoria infracțiunilor de serviciu nu afectează caracterul complex al acestei infracțiuni.

11. În analiza problemei de drept nu se poate ignora faptul că legiuitorul a avut în vedere, în momentul incriminării delapidării în mediul privat, inclusiv pericolul social pe care fapta îl prezintă pentru activitatea și patrimoniul subiectului pasiv.

12. În plus, atunci când a analizat constituționalitatea dispozițiilor art. 308 raportat la art. 295 din Codul penal, Curtea Constituțională a reținut că, din perspectiva pericolului social pe care faptele de delapidare îl prezintă, în general, pentru relațiile patrimoniale ale unei persoane juridice, legiuitorul a incriminat, prin art. 308 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea de delapidare

atunci când este săvârșită în mediul privat de către una dintre persoanele prevăzute de acest text de lege.

13. A apreciat că, din perspectiva protecției vieții private și de familie conferite de Convenția europeană a drepturilor omului, nu trebuie realizată o interpretare restrictivă a dispozițiilor analizate. Având în vedere că legiuitorul a permis dispunerea de măsuri intruzive în dreptul la viața privată în cazul unor fapte mai puțin periculoase, prin raportare la modalitatea de săvârșire și urmările imediate produse, rezultă că nu există nicio rațiune pentru a nu permite astfel de măsuri cu privire la o infracțiune așa cum este delapidarea în forma atenuată, cu un grad mai ridicat de pericol social și care aduce atingere relațiilor patrimoniale.

14. Un alt argument invocat s-a referit la faptul că, din cauza modului de acțiune folosit de subiectul activ, recurgerea la măsurile de supraveghere tehnică sau obținerea datelor de trafic sau localizare pot fi singurele mijloace prin care se poate dovedi săvârșirea infracțiunii.

15. Răspunzând întrebărilor adresate de membrii Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna procuror a precizat că soluția includerii infracțiunii de delapidare în categoria infracțiunilor de serviciu este consacrată și în alte legislații, de exemplu în Codul penal italian sau în Codul penal francez.

16. Totodată, a susținut că exercițiul dreptului la respectarea vieții private poate fi supus unor restrângeri, în condițiile art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și ale dispozițiilor constituționale. În plus, a arătat că există situații în care, prin excepție, în cauză există doar indicii temeinice care pot justifica o eventuală începere a urmăririi penale *in rem*, fiind absolut necesară obținerea datelor solicitate, pentru ca ulterior să fie administrate și coroborate și alte probe.

17. Reprezentantul procurorului general a precizat că infracțiunea de delapidare este inclusă de legiuitor în categoria infracțiunilor de serviciu, însă nu pot fi considerate ca infracțiuni contra patrimoniului doar acele infracțiuni care au ca obiect juridic principal relațiile sociale patrimoniale, ci trebuie avut în vedere și obiectul juridic secundar al infracțiunii, care justifică utilizarea acestor metode speciale de supraveghere sau cercetare.

18. Președintele Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii, doamna judecătoreasă Corina-Alina Corbu, președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că nu mai sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a reținut dosarul în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii

19. Deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

I. Problema de drept care a generat practica neunitară

20. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 818/III-5/2024, a sesizat, în temeiul prevederilor art. 471 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, cu privire la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale ce vizează următoarea problemă de drept: dacă infracțiunea de delapidare în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

II. Dispoziții legale relevante în lămurirea problemei de drept

Legea nr. 286/2009 privind Codul penal

„Art. 35 Unitatea infracțiunii continuate și a celei complexe

(...)

(2) *Infracțiunea este complexă când în conținutul său intră, ca element constitutiv sau ca element circumstanțial agravant, o acțiune sau o inacțiune care constituie prin ea însăși o faptă prevăzută de legea penală.*”

„Art. 295 Delapidarea

(1) *Însușirea, folosirea sau traficarea de către un funcționar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.*

(2) *Tentativa se pedepsește.*”

„Art. 308 Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane

(1) *Dispozițiile art. 289—292, 295, 297—300 și art. 304 privitoare la funcționarii publici se aplică în mod corespunzător și faptelor săvârșite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.*

(2) *În acest caz, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.*”

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală

„Art. 138 Dispoziții generale

(1) *Constituie metode speciale de supraveghere sau cercetare următoarele:*

- a) *interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare la distanță;*
- b) *accesul la un sistem informatic;*
- c) *supravegherea video, audio sau prin fotografiere;*
- d) *localizarea sau urmărirea prin mijloace tehnice;*
- e) *obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane;*
- f) *reținerea, predarea sau percheziționarea trimiterilor poștale;*
- g) *utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor;*
- h) *participarea autorizată la anumite activități;*
- i) *livrarea supravegheată;*
- j) *obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.*

(2) *Prin interceptarea comunicațiilor ori a oricărui tip de comunicare se înțelege interceptarea, accesul, monitorizarea, colectarea sau înregistrarea comunicărilor efectuate prin telefon, sistem informatic ori prin orice alt mijloc de comunicare.*

(3) *Prin acces la un sistem informatic se înțelege pătrunderea într-un sistem informatic sau mijloc de stocare a datelor informatice fie direct, fie de la distanță, prin intermediul unor programe specializate ori prin intermediul unei rețele, în scopul de a identifica probe.*

(4) *Prin sistem informatic se înțelege orice dispozitiv sau ansamblu de dispozitive interconectate ori aflate în relație funcțională, dintre care unul sau mai multe asigură prelucrarea automată a datelor, cu ajutorul unui program informatic.*

(5) *Prin date informatice se înțelege orice reprezentare de fapte, informații sau concepte sub o formă adecvată prelucrării într-un sistem informatic, inclusiv un program capabil să determine executarea unei funcții de către un sistem informatic.*

(6) Prin supraveghere video, audio sau prin fotografiere se înțelege fotografierea persoanelor, observarea sau înregistrarea conversațiilor, mișcărilor ori a altor activități ale acestora.

(7) Prin localizare sau urmărire prin mijloace tehnice se înțelege folosirea unor dispozitive care determină locul unde se află persoana sau obiectul la care sunt atașate.

(8) Prin percheziționarea trimerilor poștale se înțelege verificarea, prin mijloace fizice sau tehnice, a scrisorilor, a altor trimiteri poștale sau a obiectelor transmise prin orice alt mijloc.

(9) Prin obținerea datelor privind tranzacțiile financiare ale unei persoane se înțelege operațiunile prin care se asigură cunoașterea conținutului tranzacțiilor financiare și al altor operațiuni efectuate sau care urmează să fie efectuate prin intermediul unei instituții de credit ori al altei entități financiare, precum și obținerea de la o instituție de credit sau de la altă entitate financiară de înscrisuri ori informații aflate în posesia acesteia referitoare la tranzacțiile sau operațiunile unei persoane.

(10) Prin utilizarea investigatorilor sub acoperire și a colaboratorilor se înțelege folosirea unei persoane cu o altă identitate decât cea reală în scopul obținerii de date și informații cu privire la săvârșirea unei infracțiuni.

(11) Prin participarea autorizată la anumite activități se înțelege comiterea unei fapte similare laturii obiective a unei infracțiuni de corupție, efectuarea de tranzacții, operațiuni sau orice fel de înțelegeri privind un bun sau privind o persoană despre care se bănuiește că ar fi dispărută, că este victima traficului de persoane ori a unei răpiri, efectuarea de operațiuni privind droguri sau substanțe dopante, precum și prestarea unui serviciu, desfășurate cu autorizarea organului judiciar competent, în scopul obținerii de mijloace de probă.

(12) Prin livrare supravegheată se înțelege tehnica de supraveghere și cercetare prin care se permit intrarea, circulația sau ieșirea de pe teritoriul țării a unor bunuri în privința cărora există o suspiciune cu privire la caracterul ilicit al deținerii sau obținerii acestora, sub supravegherea ori cu autorizarea autorităților competente, în scopul investigării unei infracțiuni sau al identificării persoanelor implicate în săvârșirea acesteia.

(13) Prin supraveghere tehnică se înțelege utilizarea uneia dintre metodele prevăzute la alin. (1) lit. a)—d).”

„Art. 139 Supravegherea tehnică

(1) Supravegherea tehnică se dispune de judecătorul de drepturi și libertăți atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. (2);

b) măsura să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii;

c) probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

(2) Supravegherea tehnică se poate dispune în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute de Codul penal și de legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de droguri, infracțiunilor la regimul privind substanțele dopante, de efectuare de operațiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, infracțiunilor privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, de trafic și exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, de spălare a banilor, de falsificare de monede, timbre sau de alte valori, de falsificare de instrumente de plată electronică, în cazul infracțiunilor care se săvârșesc prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronică, contra

patrimoniului, de șantaj, de viol, de lipsire de libertate în mod ilegal, de evaziune fiscală, în cazul infracțiunilor de corupție și al infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene ori în cazul altor infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare.

(3) Înregistrările prevăzute în prezentul capitol, efectuate de părți sau de alte persoane, constituie mijloace de probă când privesc propriile convorbiri sau comunicări pe care le-au purtat cu terții. Orice alte înregistrări pot constitui mijloace de probă dacă nu sunt interzise de lege.

(4) Raportul dintre avocat și persoana pe care o asistă sau o reprezintă nu poate forma obiectul supravegherii tehnice decât dacă există date că avocatul săvârșește ori pregătește săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. (2). Dacă pe parcursul sau după executarea măsurii rezultă că activitățile de supraveghere tehnică au vizat și raporturile dintre avocat și suspectul ori inculpatul pe care acesta îl apără, probele obținute nu pot fi folosite în cadrul niciunui proces penal, urmând a fi distruse, de îndată, de către procuror. Judecătorul care a dispus măsura este informat, de îndată, de către procuror. Atunci când apreciază necesar, judecătorul dispune informarea avocatului.”

„Art. 152 Obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului

(1) Organele de urmărire penală, cu autorizarea prealabilă a judecătorului de drepturi și libertăți, pot solicita date de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:

a) există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) sau a unei infracțiuni de concurență neloială, de evadare, de fals în înscrisuri, infracțiuni privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, a unei infracțiuni privind nerespectarea dispozițiilor privind introducerea în țară de deșeuri și reziduuri, a unei infracțiuni privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc ori a unei infracțiuni privind regimul juridic al precursorilor de droguri și infracțiuni referitoare la operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive asemănătoare celor determinate de substanțele și produsele stupefiante sau psihotrope;

b) există temeieri justificate pentru a se crede că datele solicitate constituie probe;

c) probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare;

d) măsura este proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii.

(2) Judecătorul de drepturi și libertăți se pronunță în termen de 48 de ore cu privire la solicitarea organelor de urmărire penală de transmitere a datelor, prin încheiere motivată, în camera de consiliu.

(3) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului care colaborează cu organele de urmărire penală au obligația de a păstra secretul operațiunii efectuate.”

III. Examenul jurisprudențial. Soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești

21. Autorul sesizării a reținut că problema de drept supusă examinării a apărut în cauzele având ca obiect infracțiunea de

delapidare în varianta atenuată prevăzută de art. 295 raportat la art. 308 din Codul penal¹ în care procurorul a solicitat, în temeiul art. 139 din Codul de procedură penală, dispunerea de către judecătorul de drepturi și libertăți a unor măsuri de supraveghere tehnică sau autorizarea prealabilă, în baza art. 152 din Codul de procedură penală, pentru obținerea datelor de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

22. În acest context juridic, fiind sesizate cu propunerile formulate de către parchete, instanțele trebuie să stabilească dacă este îndeplinită condiția la care fac referire art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) raportat la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală privind săvârșirea unei infracțiuni pentru care se pot dispune măsurile de supraveghere tehnică prevăzute de art. 138 alin. (1) lit. a)—d) din Codul de procedură penală sau metoda specială de cercetare prevăzută de art. 138 alin. (1) lit. j) din Codul de procedură penală.

23. Examenul jurisprudenței actuale în materie a evidențiat că nu există un punct de vedere unitar cu privire la includerea infracțiunii de delapidare în varianta atenuată prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 din Codul penal în categoria infracțiunilor contra patrimoniului, menționată expres de către legiuitor printre cele pentru care se poate dispune emiterea unui mandat de supraveghere tehnică sau autorizarea prealabilă a obținerii datelor de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, existând două orientări.

24. **Într-o primă orientare jurisprudențială, considerată de către autorul sesizării, majoritară**, instanțele au reținut că **infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 295 raportat la art. 308 din Codul penal**, săvârșită de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice, **se încadrează în sintagma „infracțiuni contra patrimoniului”** din cuprinsul art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) raportat la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală.

25. În motivarea acestui punct de vedere, s-a arătat că, deși nu a mai fost prevăzută de legiuitor în titlul II „*Infracțiuni contra patrimoniului*” (art. 228—256 din Codul penal) din Partea specială a Codului penal actual, ci în categoria infracțiunilor de serviciu prevăzute în titlul V capitolul II „*Infracțiuni de serviciu*”, fapta în discuție este o infracțiune complexă, potrivit art. 35 alin. (2) din Codul penal.

26. Prin urmare, însușirea, folosirea sau traficul de către un **funcționar privat**, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le administrează sau gestionează aduce atingere nu doar relațiilor sociale privind buna desfășurare a activității de serviciu (obiect juridic principal), ci și relațiilor sociale referitoare la protecția patrimoniului (obiect juridic secundar sau adiacent).

27. Includerea infracțiunii în cadrul infracțiunilor de serviciu a fost făcută de legiuitor în funcție de obiectul său juridic principal, însă nu se poate face abstracție de faptul că prin săvârșirea acesteia sunt vătămate și relațiile sociale patrimoniale.

28. Aplicând acest raționament, instanțele au pronunțat încheieri definitive prin care au dispus luarea unor măsuri de supraveghere tehnică sau au autorizat prealabil obținerea de către organele de urmărire penală a datelor de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

29. În sensul primei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării următoarele hotărâri judecătorești pronunțate de instanțe din raza de competență a curților de apel Alba Iulia, Bacău, Brașov, București și Constanța (anexa I, pozițiile nr. 1—6): Încheierea nr. 251 din 25 noiembrie 2022, pronunțată de Judecătoria Alba Iulia în Dosarul nr. 7.904/176/2022; Încheierea nr. 264 din 28 august 2022, pronunțată de Judecătoria Bacău în Dosarul nr. 10.104/180/2020; Încheierea nr. 12/CC din 23 martie 2021, pronunțată de Judecătoria Făgăraș în Dosarul nr. 1.397/226/2021; Încheierea din 16 august 2022, pronunțată de Judecătoria Sectorului 3 București în Dosarul nr. 20.475/301/2022; Încheierea nr. 732 din 12 noiembrie 2021, pronunțată de Judecătoria Constanța în Dosarul nr. 29.771/212/2021; Încheierea nr. 293 din 24 mai 2022, pronunțată de Judecătoria Constanța în Dosarul nr. 13.220/212/2022.

30. Deși sunt invocate în susținerea acestei orientări jurisprudențiale, considerată opinie majoritară, șase hotărâri judecătorești, se constată că doar în trei dintre acestea a fost analizată neechivoc problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări.

31. În celelalte trei hotărâri judecătorești, nici măcar nu a fost abordată problema de drept ce face obiectul sesizării, în contextul în care în cauzele analizate s-a dispus începerea urmăririi penale atât cu privire la săvârșirea infracțiunii de delapidare prevăzută de art. 295 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, cât și cu privire la alte infracțiuni [de exemplu, infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată prevăzută de art. 322 alin. (1) din Codul penal sau înșelăciune prevăzută de art. 244 alin. (1) și (2) din Codul penal] care permiteau dispunerea unei astfel de măsuri.

32. Astfel, *prin Încheierea nr. 264 din 28 august 2022, pronunțată de Judecătoria Bacău în Dosarul nr. 10.104/180/2020*, judecătorul de drepturi și libertăți a constatat că în cauză există suspiciunea rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, pentru care se fac cercetări în cauză, respectiv infracțiunile de delapidare și fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzute de art. 295 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal și art. 322 alin. (1) din Codul penal, ambele cu aplicarea art. 35 alin. (1) din Codul penal. *În raport de gravitatea acestei infracțiuni, cu faptul că prin acest procedeu se pot obține probe cu privire la vinovăția persoanelor în comiterea infracțiunii și că probele nu ar putea fi obținute în alt mod*, s-a apreciat că măsura este proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale și este necesară pentru apărarea ordinii publice, respectiv a relațiilor privitoare la proprietatea privată a persoanei.

33. Prin *Încheierea nr. 12/CC din 23 martie 2021, pronunțată de Judecătoria Făgăraș în Dosarul nr. 1.397/226/2021*, s-a reținut că în cauză s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată, prevăzută de art. 322 alin. (1) din Codul penal, falsul privind identitatea prevăzută de art. 327 alin. (1) și (2) din Codul penal și înșelăciune prevăzută de art. 244 alin. (1) și (2) din Codul penal. Totodată, în aceeași cauză s-a dispus începerea urmăririi penale cu privire la infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 295 din Codul penal cu aplicarea art. 308 din Codul penal.

34. Judecătorul de drepturi și libertăți a reținut că sunt îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de lege și că datele solicitate sunt necesare lămuririi cauzei sub toate aspectele, motiv pentru care, în baza art. 152 alin. (2) din Codul de procedură penală, art. 138 alin. (1) lit. j) din Codul de procedură penală și art. 12¹ din Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul

¹ Săvârșită de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice.

comunicațiilor electronice, a admis solicitarea formulată de Parchetul de pe lângă Judecătoria Făgăraș și, în consecință, a dispus autorizarea obținerii de la furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului a datelor reținute în baza Legii nr. 506/2004.

35. Prin *Încheierea nr. 732 din 12 noiembrie 2021, pronunțată de Judecătoria Constanța în Dosarul nr. 29.771/212/2021*, judecătorul de drepturi și libertăți a admis propunerea Parchetului de pe lângă Judecătoria Constanța și, în baza art. 141 alin. (3) din Codul de procedură penală, a confirmat măsurile de supraveghere tehnică dispuse prin Ordonanța procurorului din data de 10.11.2021, prin care s-a dispus autorizarea, cu titlu provizoriu, pe o durată de 48 de ore, a măsurii de supraveghere tehnică, constând în interceptarea, localizarea și înregistrarea convorbirilor și comunicărilor telefonice efectuate de la și către un terminal de telefonie mobilă. Se constată că, prin hotărârea invocată, nu a fost analizată problema de drept vizată de recursul în interesul legii promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

36. Totodată, se reține că, deși a fost anexată Sentința penală nr. 324 din 26 octombrie 2023 pronunțată de Judecătoria Făgăraș în Dosarul nr. 4.868/226/2022, aceasta excedează obiectului recursului în interesul legii.

37. **Referitor la cea de a doua orientare jurisprudențială, considerată ca fiind minoritară, s-au depus un număr de patru hotărâri judecătorești, iar din conținutul acestora care reprezintă de fapt și opinia majoritară rezultă că infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 din Codul penal nu se încadrează în sintagma „infracțiuni contra patrimoniului”** cuprinsă în art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală care se referă strict la infracțiunile prevăzute în Partea specială titlul II „*Infracțiuni contra patrimoniului*” din Codul penal.

38. În susținerea acestui punct de vedere, împrejurarea că această infracțiune are ca obiect juridic secundar relațiile privind protecția patrimoniului nu este suficientă pentru a fi încadrată în categoria infracțiunilor contra patrimoniului. În acest sens, s-a reținut că în Codul penal anterior infracțiunea de delapidare era încadrată în titlul privind infracțiunile contra patrimoniului, însă în Codul penal actual a fost inclusă printre infracțiunile de serviciu, respectiv în titlul V „*Infracțiuni de corupție și de serviciu*”, capitolul II „*Infracțiuni de serviciu*”.

39. Potrivit expunerii de motive a Codului penal actual, „*delapidarea (...) a fost adusă acolo unde îi era locul, în grupul infracțiunilor de serviciu, pentru că, prin comiterea ei, se vatamă mai întâi relația socială de serviciu și în secundar se afectează patrimoniul unei persoane juridice.*”

40. Întrucât stabilirea prin dispozițiile art. 139 alin. (2) și ale art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală a infracțiunilor pentru care se pot dispune măsuri de supraveghere tehnică, respectiv metoda specială de cercetare constând în obținerea datelor de trafic și localizare, reprezintă una dintre garanțiile minime pe care legea trebuie să le prevadă pentru a fi în concordanță cu dispozițiile art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului, interpretarea prevederilor în discuție trebuie să fie restrictivă pentru a asigura cerința de previzibilitate.

41. Prin urmare, având în vedere caracterul intruziv ridicat al acestor măsuri în dreptul la viața privată a persoanei, sintagma „infracțiuni contra patrimoniului” nu poate fi extinsă și în cazul altor infracțiuni, în afara celor din titlul II din Partea specială a Codului penal. O altă interpretare nu poate fi reținută și pentru că legiuitorul nu a folosit expresia „infracțiuni care sunt susceptibile a produce un prejudiciu”.

42. În plus, s-a constatat că nu este îndeplinită nici cerința impusă de art. 139 alin. (2) teza finală din Codul de procedură penală privind maximul special al pedepsei prevăzută de lege

(5 ani închisoare sau mai mare) pentru infracțiunile care nu sunt indicate expres în cuprinsul acestor prevederi. În acest sens, s-a arătat că în cazul infracțiunii de delapidare comisă de o persoană care nu este funcționar public, potrivit art. 308 alin. (2) din Codul penal, pedeapsa prevăzută este mai mică de 5 ani închisoare, fiind cuprinsă între 1 an și 4 luni și 4 ani și 8 luni închisoare.

43. Având în vedere aceste considerente, instanțele au pronunțat hotărâri definitive prin care au respins, ca nefondate, propunerile formulate de către parchete privind emiterea unor mandate de supraveghere tehnică sau de autorizare prealabilă a obținerii de către organele de urmărire penală a datelor de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului.

44. În sensul celei de-a doua orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării următoarele hotărâri judecătorești pronunțate de instanțe din raza de competență a curților de apel București și Cluj (anexa II, pozițiile nr. 7—10): *Încheierea din 15 noiembrie 2022, pronunțată de Judecătoria Sectorului 3 București în Dosarul nr. 28.823/301/2022; Încheierea nr. 54 din 7 martie 2019, pronunțată de Judecătoria Sectorului 6 București în Dosarul nr. 4.676/303/2019; Încheierea nr. 23 din 18 ianuarie 2024, pronunțată de Judecătoria Sectorului 6 București în Dosarul nr. 889/303/2024; Încheierea nr. 132/C din 26 septembrie 2022, pronunțată de Judecătoria Cluj-Napoca în Dosarul nr. 19.428/211/2022.*

45. Cele două orientări jurisprudențiale asupra problemei de drept în discuție au făcut obiectul dezbaterilor cu prilejul întâlnirii președinților secțiilor penale ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, dedicată aspectelor de practică neunitară, desfășurată la București, în perioada 15—16 noiembrie 2023. În acest context s-a susținut necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile sau promovării unui recurs în interesul legii.

IV. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

46. În procesul de unificare a jurisprudenței, prin Decizia nr. 1 din 19 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 105 din 10 februarie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a stabilit, printre altele, că „*dispozițiile art. 308 din Codul penal reprezintă o variantă atenuată a infracțiunii de delapidare prevăzute de art. 295 din Codul penal.*”

V. **Direcția legislație, jurisprudență și contencios**

47. Direcția legislație, jurisprudență și contencios — Serviciul pentru studii și unificarea jurisprudenței din cadrul instanței supreme a transmis că nu a fost identificată jurisprudență relevantă în cuprinsul căreia instanța supremă să se pronunțe cu privire la problema de drept indicată.

VI. **Jurisprudența Curții Constituționale a României**

48. Prin Decizia nr. 461 din 28 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 951 din 25 noiembrie 2016, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 90 lit. c) din Codul de procedură penală și ale art. 308 alin. (1) raportat la art. 295 alin. (1) din Codul penal.

49. Prin Decizia nr. 256 din 25 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 18 iulie 2017, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „*ori în cadrul oricărei persoane juridice*” raportat la art. 295 alin. (1) și art. 298 din Codul penal.

50. Prin Decizia nr. 625 din 22 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 93 din 28 ianuarie 2021, Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal, cu referire la sintagma „*ori în*

cadrul oricărei persoane juridice”, raportat la art. 295 alin. (1) din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

VII. Punctul de vedere exprimat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

51. Formulând recursul în interesul legii, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a opinat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a cererii de recurs în interesul legii și că, pe fondul problemei de drept, soluția legală în materie este reflectată de prima orientare jurisprudențială, considerată ca fiind majoritară.

52. În argumentare, s-a arătat că dispozițiile art. 139 alin. (2) și ale art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală stipulează, printre condițiile cumulative care trebuie îndeplinite pentru a fi dispusă luarea unei măsuri de supraveghere tehnică, respectiv autorizarea prealabilă a obținerii datelor de trafic și localizare, natura infracțiunii care formează obiectul cauzei.

53. Din modul de redactare a art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală rezultă că legiuitorul nu a recurs la un criteriu unitar pentru a stabili natura faptelor care justifică emiterea unui mandat de supraveghere tehnică, astfel încât, în ceea ce privește prezenta problemă de drept, să rezulte o limitare expresă la infracțiunile cuprinse în titlul II din Partea specială a Codului penal.

54. În plus, pentru a extinde sfera infracțiunilor indicate mai sus, legiuitorul a recurs la un criteriu subsidiar privind maximul special al pedepsei prevăzute de lege pentru infracțiunea care formează obiectul cauzei (5 ani închisoare sau mai mare), permițând dispunerea unor astfel de măsuri sau metode speciale și în cazul altor fapte care justifică, din cauza gravității, atingerea adusă vieții private.

55. În ceea ce privește infracțiunile pentru care se poate autoriza prealabil obținerea datelor de trafic și localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, se constată că art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală face trimitere la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, respectiv la aceleași fapte care permit emiterea unui mandat de supraveghere tehnică. În plus, menționează explicit alte infracțiuni care permit dispunerea acestei metode speciale de cercetare.

56. Controversa privind includerea variantei atenuate a infracțiunii de delapidare, prevăzută de art. 295 raportat la art. 308 din Codul penal, în sintagma „infracțiuni contra patrimoniului” din cuprinsul art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, a apărut ca urmare a faptului că, spre deosebire de Codul penal anterior, care stipula delapidarea în categoria infracțiunilor contra patrimoniului, în Codul penal actual, legiuitorul a prevăzut-o în capitolul II „*Infracțiuni de serviciu*” al titlului V „*Infracțiuni de corupție și de serviciu*” din Partea specială.

57. Potrivit Expunerii de motive a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, această faptă a fost adusă acolo unde îi era locul, în grupul infracțiunilor de serviciu, pentru că prin comiterea ei se vatamă mai întâi relația socială de serviciu și în secundar se afectează patrimoniul unei persoane juridice [...]. Soluția includerii infracțiunii de delapidare în această categorie este tradițională în dreptul nostru, ea fiind consacrată și de Codul penal din 1936 (art. 236). Același este situația și în alte legislații, cum este cazul art. 432 din Codul penal spaniol, art. 314 din Codul penal italian, art. 432—15 din Codul penal francez.

58. S-a arătat faptul că, și sub imperiul Codului penal actual, delapidarea a rămas o infracțiune complexă, prin a cărei reglementare s-a urmărit însă, în principal, ocrotirea relațiilor sociale privind buna desfășurare a activității de serviciu (obiectul

juridic principal), iar în subsidiar, protejarea relațiilor sociale patrimoniale (obiectul juridic secundar).

59. Includerea delapidării într-un alt grup de infracțiuni, având în vedere obiectul juridic lezat în principal, nu este un caz singular în Codul penal adoptat prin Legea nr. 286/2009, legiuitorul procedând într-o manieră similară și în situația altei infracțiuni complexe, respectiv omorul săvârșit împotriva unui judecător, procuror, polițist, jandarm sau militar aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestora.

60. Astfel, spre deosebire de Codul penal anterior, care prevedea această faptă printre infracțiunile contra vieții, în Codul penal actual, apreciindu-se că lezează, doar în subsidiar, dreptul la viață și, în principal, relațiile sociale privind respectul persoanelor care exercită o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, respectiv cele privind buna desfășurare a procesului penal, omorul săvârșit împotriva unui polițist, jandarm sau militar a fost integrat în infracțiunile contra autorității [ultra]prevăzut de art. 257 alin. (4) din Codul penal], iar cel comis împotriva unui judecător sau procuror în cele contra înfăptuirii justiției [ultra]judicial prevăzut de art. 279 alin. (1) din Codul penal]. Însă, modificarea nu conduce la pierderea caracterului de infracțiune contra vieții a acestor fapte, un argument în acest sens fiind reținerea variantei calificate prevăzute de art. 189 lit. e) din Codul penal, în situația ipotetică în care persoana care a săvârșit una dintre infracțiunile mai sus-menționate mai săvârșește o infracțiune de omor.

61. Astfel, în doctrina juridică², s-a arătat că infracțiunea complexă, formă a unității legale de infracțiune, are două forme, și anume infracțiunea complexă — formă de bază și infracțiunea complexă — forma agravată.

62. În acest context, s-a arătat că, presupunând, în fapt, sustragerea unor bunuri aflate în posesia sau detenția unei persoane de către cel care are de drept sau de fapt atribuții de gestionare sau administrare a bunurilor, delapidarea constituie ea însăși o infracțiune care prin adăugarea unei condiții suplimentare privind calitatea subiectului activ (funcționar public) dobândește caracter complex (prin absorbție) și o nouă încadrare juridică.

63. Dacă, în cazul formei-tip și al formei agravate ale delapidării, maximul special al pedepsei prevăzute de lege (7 ani închisoare, respectiv 10 ani și 6 luni închisoare) permite autorizarea măsurilor de supraveghere tehnică și a obținerii datelor de trafic și localizare, astfel încât nu mai este necesară verificarea îndeplinirii criteriului vizând apartenența faptei la infracțiunile contra patrimoniului, în cazul formei atenuate a infracțiunii, nou-introdusă în Codul penal actual, condiția privind maximul special al pedepsei de cel puțin 5 ani închisoare prevăzută de art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală nu este îndeplinită.

64. Astfel, potrivit art. 295 raportat la art. 308 din Codul penal, însușirea, folosirea sau traficul, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau administrează, săvârșită de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice, se sancționează cu pedeapsa prevăzută de art. 295 din Codul penal, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime (închisoarea de la 1 an și 4 luni la 4 ani și 8 luni).

65. Prin Decizia nr. 1 din 19 ianuarie 2015, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat că, fiind o variantă atenuată a delapidării, reglementarea din art. 308 din Codul penal

² M. Udriou, *Drept penal, Partea generală*, ediția a 4-a revizuită și adăugită, Editura C.H. Beck, București, 2017, pag. 208—209.

funcționează pe structura normei de incriminare prevăzute de art. 295 din Codul penal, pe care o extinde în ceea ce privește calitatea subiectului activ și, ca o consecință a acestei modificări, legiuitorul a adaptat limitele de pedeapsă la gradul de pericol social abstract rezultat din schimbarea intervenită cu privire la acest termen al infracțiunii.

66. Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut, totodată, că varianta agravată sau atenuată a unei infracțiuni presupune mai întâi condițiile conținutului variantei-tip, la care se adaugă anumite elemente circumstanțiale care pot să se refere la aspectul material sau moral al faptei, la obiectul sau subiecții faptei ori la locul și timpul săvârșirii faptei, imprimându-i acesteia, în abstract, o gravitate mai ridicată sau mai redusă.

67. Prin urmare, cu excepția calității speciale cerute subiectului activ al infracțiunii (prepus al funcționarului public asimilat, respectiv funcționarul privat), varianta atenuată a delapidării întrunește toate condițiile pe care le presupune forma-tip a infracțiunii privind latura obiectivă și latura subiectivă.

68. *Obiectul juridic al variantei atenuate* este complex, fiind format din relațiile sociale de serviciu care implică o corectă gestionare sau administrare a bunurilor din patrimoniul unei persoane juridice de drept privat (obiectul juridic principal) și din relațiile sociale referitoare la patrimoniu care presupun respectarea posesiei sau detenției bunurilor (obiectul juridic secundar).

69. *Obiectul material* constă în banii, valorile sau alte bunuri mobile corporale cu valoare economică (altele decât banii sau valorile) pe care autorul le gestionează sau administrează.

70. Sub aspectul *elementului material al laturii obiective*, infracțiunea se poate realiza prin săvârșirea uneia dintre acțiunile alternative prevăzute de textul de lege, respectiv însușirea, folosirea sau traficarea de bani, valori sau alte bunuri pe care subiectul activ le gestionează sau administrează în interesul său ori pentru altul.

71. *Însușirea* presupune sustragerea unui/unor bun/bunuri mobil(e) din patrimoniul persoanei vătămate, adică scoaterea cu caracter definitiv a bunurilor din sfera patrimonială a subiectului pasiv și trecerea lor în stăpânirea făptuitorului, astfel încât acesta să poată dispune de acestea. *Folosirea* constă în scoaterea temporară a unui/unor bun/bunuri mobil(e) din posesia persoanei vătămate, urmată de întrebuințarea acestuia/acestora în folosul autorului și de readucerea în patrimoniul din care a/au fost scos/scoase. *Traficarea* presupune tot o scoatere temporară a bunurilor din patrimoniul subiectului pasiv, urmată de exploatarea acestora în scopul obținerii de profit de către funcționarul privat cu atribuții de administrare sau gestionare a bunurilor.

72. Se observă că acțiunile reprezentând *verbum regens* (elementul material) al infracțiunii dovedesc pe deplin includerea faptei în grupul infracțiunilor contra patrimoniului, întrucât implică o deposedare definitivă sau temporară a persoanei vătămate de bunurile aflate în gestiunea sau administrarea făptuitorului.

73. *Urmarea imediată* a infracțiunii constă în crearea unei stări de pericol pentru relațiile sociale referitoare la activitatea economică a persoanelor juridice de drept privat prin scoaterea definitivă sau temporară a bunului din sfera patrimonială în care se găsea și folosirea lui în interesul său sau pentru altul.

74. Întrucât de esența infracțiunii este trecerea definitivă în stăpânirea subiectului activ a bunurilor aparținând persoanei vătămate, respectiv întrebuințarea temporară sau însușirea profitului obținut din traficarea bunurilor, de cele mai multe ori, fapta produce un prejudiciu efectiv subiectului secundar.

75. Sub aspectul *laturii subiective* infracțiunea se comite cu intenție directă, scopul urmărit fiind obținerea unui folos sau

satisfacerea unui interes al făptuitorului sau al unei alte persoane.

76. În doctrină³, s-a arătat că sustragerea de bunuri săvârșită de către cel care, în virtutea atribuțiilor de serviciu, are bunurile în gestiunea sau administrarea sa este o faptă mult mai gravă, întrucât, în afara relațiilor sociale privind buna desfășurare a activității de serviciu, făptuitorul încalcă nu doar obligația generală pe care o are fiecare persoană de a nu aduce atingere patrimoniului altuia, ci și obligația specială care îi revine datorită faptului că este funcționar. În plus, din cauza calității făptuitorului, infracțiunea poate fi mai ușor săvârșită și mai greu descoperită, ceea ce îi sporește gradul de pericol social.

77. Analizând dispozițiile art. 308 raportat la art. 295 din Codul penal cu prilejul soluționării unor excepții de neconstituționalitate, prin deciziile nr. 461 din 28 iunie 2016, nr. 256 din 25 aprilie 2017 și nr. 625 din 22 septembrie 2020, Curtea Constituțională a constatat că, ținând seama de pericolul social pe care faptele de delapidare îl prezintă, în general, pentru relațiile patrimoniale ale unei persoane juridice, legiuitorul a incriminat, prin art. 308 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea de delapidare atunci când este săvârșită în mediul privat de către una dintre persoanele prevăzute de acest text de lege.

78. Având în vedere conținutul constitutiv al infracțiunii de delapidare și pericolul social pe care îl prezintă pentru relațiile sociale de natură patrimonială a oricărei persoane juridice, precum și pentru activitățile economice ale oricărei astfel de persoane, instanța de control constituțional a reținut că o astfel de reglementare legală nu este contrară caracterului necesar al incriminării astfel realizate și păstrează un just raport de proporționalitate între interesul general, circumscris imperativului respectării relațiilor sociale protejate de norma juridică în cauză, și cel individual, circumscris libertății persoanei de a exercita activități economice.

79. Potrivit sesizării, în analiza problemei de drept privind includerea faptei prevăzute de art. 295 raportat la art. 308 din Codul penal în sintagma „*infracțiuni contra patrimoniului*” la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, nu se poate ignora faptul că legiuitorul a avut în vedere în momentul incriminării delapidării în mediul privat tocmai pericolul social pe care fapta îl prezintă mai ales pentru relațiile patrimoniale și activitățile economice desfășurate de subiectul pasiv, adică obiectul juridic secundar al infracțiunii.

80. Prin urmare, opțiunea legiuitorului de a include delapidarea în categoria infracțiunilor de serviciu datorită condiției speciale cerute subiectului activ nu îi afectează caracterul complex, respectiv încălcarea prin săvârșirea faptei și a relațiilor contra patrimoniului, alături de relațiile sociale care formează obiectul juridic principal.

81. Ignorarea obiectului juridic secundar al infracțiunii în discuție și considerarea ca infracțiuni contra patrimoniului doar a celor care au ca obiect juridic principal relațiile sociale patrimoniale ar conduce în practică la situații paradoxale, în cauze în care, fără a acționa cu voința comună de a săvârși o infracțiune, doi funcționari privați și-au însușit bunuri proprietate a aceleiași persoane juridice de drept privat, dar numai unul dintre autori este gestionar sau administrator al bunurilor sustrate. În acest caz, având în vedere natura infracțiunilor comise, pot fi autorizate măsuri de supraveghere tehnică și obținerea datelor de trafic și localizare, doar în privința infracțiunii de furt, nu și cu privire la infracțiunea de delapidare în varianta atenuată, deși este cert că fapta comisă de către funcționarul privat este socialmente mult mai periculoasă.

82. S-a arătat că, dacă legiuitorul a permis dispunerea de măsuri intruzive în dreptul la viața privată în cazul unor fapte mai puțin periculoase, prin raportare la modalitatea de săvârșire și

³ O. Loghin, T. Toader, *Drept penal român, Partea specială*, Casa de editura și presă „Șansa”, București, 1994, p. 261—262.

urmările imediate produse, sancționate cu pedepse mai mici, la care acțiunea penală se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate sau la care împăcarea înlătură răspunderea penală, nu există nicio rațiune pentru a nu permite astfel de măsuri cu privire la o infracțiune cum este delapidarea în forma atenuată, cu un grad mai ridicat de pericol social, urmărită din oficiu și care, prin modul de săvârșire și urmarea imediată produsă, aduce atingere relațiilor patrimoniale.

83. Nu în ultimul rând, din cauza modului complex de operare folosit de subiectul activ, recurgerea la măsurile de supraveghere tehnică sau obținerea datelor de trafic sau localizare pot fi singurele mijloace prin care se poate dovedi săvârșirea infracțiunii.

84. În consecință, s-a apreciat că infracțiunea de delapidare, inclusiv în varianta sa atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal este inclusă în noțiunea de infracțiuni contra patrimoniului la care fac referire art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

85. Față de argumentele expuse pe larg în cuprinsul sesizării, s-a solicitat a se constata că problema de drept a primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești și, printr-o decizie obligatorie, conform art. 474 din Codul de procedură penală, să se statueze că infracțiunea de delapidare în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, se încadrează în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (1) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

VIII. Opiniile exprimate de specialiști

86. În conformitate cu dispozițiile art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia specialiștilor în drept penal din cadrul mai multor facultăți de drept.

87. Prin punctul de vedere întocmit de **Colectivul de Științe penale din cadrul Departamentului de Drept public al Facultății de Drept — Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași** s-a apreciat că infracțiunea de delapidare în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, nu poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

88. Raportat la conținutul sesizării formulate de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a apreciat că aceasta îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege.

89. În argumentarea opiniei exprimate cu privire la fondul problemei de drept, s-a reținut că delapidarea, în forma prevăzută de art. 308 alin. (1) raportat la art. 295 alin. (1) din Codul penal, reprezintă o formă atenuată a infracțiunii prevăzute de art. 295 alin. (1) din Codul penal. Prin Decizia nr. 1/2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală s-a constatat că *infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 295 din Codul penal constituie infracțiunea-tip, reprezentând forma de bază, în raport cu dispozițiile art. 308 din Codul penal care, în mod evident, ca urmare a extinderii vizând subiectul activ al infracțiunii-tip la „persoanele care exercită, permanent ori temporar, și sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice”, reprezintă o variantă atenuată a acesteia.*

90. Infracțiunea de delapidare, în forma sa de bază prevăzută de art. 295 din Codul penal, reprezintă o normă de incriminare prin care se ocrotesc în principal relațiile sociale de

serviciu care guvernează buna desfășurare a activității de *gestionare și administrare a bunurilor mobile din patrimoniul unei autorități publice, instituții publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunuri proprietate publică*⁴. În cazul formei atenuate prevăzute la art. 308 alin. (1) din Codul penal prin raportare la art. 295 alin. (1) din Codul penal, relațiile sociale ocrotite sunt tot cele referitoare la serviciu și corecta gestionare și administrare a bunurilor mobile, fiind diferită sfera subiecților activi ai infracțiunii.

91. Însăși sistematizarea infracțiunii de delapidare în categoria infracțiunilor de serviciu, în concepția legiuitorului Codului penal actual (spre deosebire de includerea sa în sfera infracțiunilor contra patrimoniului, în reglementarea Codului penal anterior), evidențiază faptul că s-a dorit o reconfigurare cu privire la obiectul juridic principal al infracțiunii⁵.

92. Cu privire la încadrarea infracțiunii de delapidare în categoria infracțiunilor complexe s-a arătat că și în ipoteza în care s-ar considera că sunt îndeplinite condițiile reglementate în art. 35 alin. (2) din Codul penal, pentru a considera delapidarea o infracțiune complexă (deși, de regulă, doctrina de specialitate în materia dreptului penal nu o califică astfel), acest lucru nu ar determina atragerea normei de incriminare analizate în categoria infracțiunilor contra patrimoniului.

93. În ceea ce privește dispozițiile art. 139 alin. (2) și ale art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, legiuitorul a reglementat posibilitatea folosirii unor procedee probatorii care aduc o ingerință însemnată vieții private a persoanei în cazul unor categorii de infracțiuni expres enumerate în normă, precum și în cazul *oricărei alte infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare.*

94. Prin Decizia nr. 244/2017 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017, Curtea Constituțională a constatat că *noțiunea de viață privată include elementele la care art. 138 alin. (1) lit. a)—d) din Codul de procedură penală face referire, acestea putând face obiectul unor metode speciale de supraveghere. Din această perspectivă, Curtea constată că, atât în jurisprudența sa, cât și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, s-a reținut că, nefiind un drept absolut, exercițiul dreptului la respectarea vieții private poate fi supus unor restrângeri în condițiile art. 8 paragraful al 2-lea din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 53 alin. (2) din Constituție (paragraful 50).*

95. Astfel, este evidențiat caracterul limitativ al măsurilor speciale de supraveghere și al metodelor speciale de cercetare care presupun o ingerință în sfera vieții private a persoanei. Principala cerință atașată unei astfel de restrângeri este aceea de a fi prevăzută de lege. Prin urmare, se consideră că aceasta este condiția din perspectiva căreia trebuie realizată o interpretare a dispozițiilor art. 139 alin. (2) și ale art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală. Legiuitorul a reglementat în mod expres condițiile pentru încuviințarea acestor procedee probatorii, iar una dintre aceste condiții este reprezentată de sfera infracțiunilor ce fac obiectul urmăririi penale. Acestea sunt enumerate explicit și limitativ în lege, în funcție de obiectul juridic (de exemplu: infracțiuni de trafic și exploatare a persoanelor vulnerabile; infracțiuni contra patrimoniului) sau prin indicare punctuală (de exemplu: viol; lipsire de libertate în mod nelegal) cu includerea, însă, și a oricăror alte infracțiuni caracterizate de o gravitate abstractă mai ridicată (pentru care pedeapsa este închisoarea egală sau mai mare de 5 ani)⁶.

⁴ V. Dobrinou et alia, *Noul Cod penal comentat*, ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2016, disponibilă online pe www.sintact.ro.

⁵ Expunerea de motive a Codului penal (pag. 40) reține faptul că prin comiterea delapidării „se vatămă mai întâi relația socială de serviciu și în secundar se afectează patrimoniul unei persoane juridice”.

⁶ În doctrină se arată faptul că nerespectarea condiției privind tipul infracțiunii atrage sancțiunea excluderii probelor obținute prin supraveghere tehnică [a se vedea în acest sens: R. Slăvoiu, în M. Udroui (coord.), *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*. Ediția a 4-a, Editura C.H. Beck, București, 2023, p. 1154].

96. Previzibilitatea interpretării normei, precum și gradul de intruziune la adresa vieții private impun o interpretare restrictivă a textelor de lege. Astfel, pot fi considerate ca fiind *infrațiuni contra patrimoniului* (în sensul vizat de dispozițiile preindicate ale Codului de procedură penală) acele *infrațiuni* încadrate de legiuitor în această categorie, în Partea specială a Codului penal — titlul II, precum și formele agravate ale *infraunilor* expres reglementate.

97. S-a opinat că în categoria *infraunilor contra patrimoniului* nu va putea fi încadrată *infraunionea de delapidare* (în raport cu dispozițiile procesual penale vizate în cauză), nici în forma ei de bază (art. 295 din Codul penal), nici în forma atenuată săvârșită în condițiile art. 308 alin. (1) din Codul penal. Dacă s-ar considera că sunt *infrațiuni* contra patrimoniului oricare norme de incriminare care ar aduce atingere, în secundar, (și) patrimoniului unei persoane, ar însemna să se extindă într-o manieră nepermisă sfera textului de lege.

98. Din această perspectivă, s-a considerat că se impune interpretarea dispozițiilor art. 139 alin. (2) și ale art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală într-o manieră restrictivă, fără a include delapidarea în formă atenuată în categoria *infraunilor* contra patrimoniului.

99. Prin punctul de vedere întocmit de **Departamentul de Drept public al Facultății de Drept — Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca**, s-a apreciat că *infraunionea de delapidare* în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, nu poate fi încadrată în noțiunea de *infraunione* contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

100. În susținerea acestei opinii, s-a arătat că voința legiuitorului trebuie analizată pornind de la trei aspecte principale: interpretarea istorică a textelor de lege, relația dintre *infraunionea de delapidare* în formă atenuată și *infraunionea* contra patrimoniului și necesitatea existenței unui cadru legal precis.

101. Raportat la succesiunea istorică a normelor legale incidente, în vechea reglementare, *infraunionea de delapidare* era plasată în cadrul *infraunilor* contra patrimoniului, însă, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal, se observă schimbarea de optică a legiuitorului cu privire la valoarea socială protejată în principal de *infraunionea de delapidare*. Având în vedere că ambele legi (atât Codul penal, cât și Codul de procedură penală) au intrat în vigoare la aceeași dată, s-a opinat că voința legiuitorului a fost în sensul de a nu include *infraunionea de delapidare* în formă atenuată în categoria *infraunilor* contra patrimoniului menționate în cadrul art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

102. Astfel, legiuitorul a prevăzut că schimbarea din legea penală substanțială va produce efecte și în planul dreptului procesual penal (prin imposibilitatea includerii *infraunionei de delapidare* în formă atenuată în noțiunea de *infraunione* contra patrimoniului). Așadar, în măsura în care intenția legiuitorului ar fi fost să includă în cadrul art. 139 alin. (1) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală și *infraunionea de delapidare* prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, ar fi trebuit să prevadă acest aspect în mod expres.

103. Raportat la relația dintre *infraunionea de delapidare* în formă atenuată și *infraunionea* contra patrimoniului, *infraunionea de delapidare* prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal nu absoarbe întotdeauna o *infraunione* contra patrimoniului. În acest sens, trebuie observat că *infraunionea de delapidare* prevede trei modalități alternative de comitere (însușirea, folosirea sau traficarea de bani, valori sau alte bunuri). În ceea ce privește actul de folosire, spre exemplu, pot exista situații în care folosirea bunului să nu producă nicio pagubă subiectului pasiv al *infraunionei de delapidare*. În același

sens, în literatura de specialitate s-a arătat că pentru configurarea faptei nu mai este necesar să se determine cu rigurozitate maximă existența unei pagube în patrimoniul victimei, interesând cu precădere conduita abuzivă a funcționarului public sau privat, din perspectiva obligației sale de a-și îndeplini conform funcția (totuși, în practica judiciară, de cele mai multe ori, prejudiciul cauzat prin acțiunea de delapidare este bine conturat, mai ales atunci discutându-se despre delapidare în varianta însușirii) (S. Bogdan, D.A. Șerban, *Infrațiuni contra patrimoniului, contra autorității, de corupție, de serviciu, de fals și contra ordinii și liniștii publice*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2023, p. 386—387).

104. Raportat la necesitatea existenței unui cadru legal precis, s-a considerat că, inclusiv în situațiile în care *infraunionea de delapidare* în formă atenuată constituie o *infraunione* complexă, voința legiuitorului de a enumera în cadrul art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală doar *infraunionea absorbită* nu poate conduce la concluzia că acesta a avut în vedere automat și *infraunionea complexă* în ansamblul său.

105. În acest sens, s-a arătat că legiuitorul român are, în primul rând, obligația ca în materia măsurilor care aduc atingere drepturilor și libertăților unei persoane să stabilească un cadru legal precis și strict.

106. În al doilea rând, în măsura în care se apelează la o interpretare logico-sistematică a prevederilor Codului de procedură penală, se observă că în alte situații similare, tocmai pentru a crea un cadru legal precis, legiuitorul a tratat în mod diferit *infraunionea absorbită* de *infraunionea complexă* care o absorbea.

107. Astfel, luând în considerare comparația făcută în cererea de recurs în interesul legii între *infraunionea de delapidare* în formă atenuată și *infraunionea de ultraj* judiciar, analizând coroborat prevederile Codului de procedură penală, s-a opinat că legiuitorul român, în vederea creării unui cadru legal precis, tratează *infraunionea de ultraj* judiciar distinct de *infraunionea* la care se poate raporta aceasta. Spre exemplu, art. 223 alin. (2) din Codul de procedură penală prevede că măsura arestării preventive poate fi luată și dacă, din probe, rezultă suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârșit o *infraunione intenționată* contra vieții, o *infraunione* prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane [...] ultraj, ultraj judiciar.

108. În concluzie, aplicând același raționament și în ceea ce privește art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, nu se poate considera că legiuitorul a încadrat *infraunionea de delapidare* în formă atenuată în noțiunea de *infraunione* contra patrimoniului.

IX. Raportul asupra recursului în interesul legii

109. Judecătorul-raportor, prin raportul întocmit în cauză, a constatat că recursul în interesul legii este admisibil, apreciind ca fiind îndeplinite cerințele impuse de dispozițiile art. 471 și ale art. 472 din Codul de procedură penală, referitoare la titularul sesizării și la existența unei chestiuni de drept care a fost soluționată diferit de instanțele judecătorești, fiind depuse hotărâri definitive ce denotă existența unei jurisprudențe neunitare referitoare la problema de drept care constituie obiectul recursului în interesul legii.

110. Judecătorul-raportor a apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale ce vizează problema de drept ce formează obiectul sesizării, acțiunea de delapidare în forma atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, nu poate fi încadrată în noțiunea de *infraunione* contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, examinând

sesizarea având ca obiect recursul în interesul legii, raportul întocmit de judecătorul-raportor și dispozițiile legale ce se solicită a fi interpretate în mod unitar, reține următoarele:

X.1. Admisibilitatea recursului în interesul legii

111. În virtutea rolului său constituțional conferit de art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală, Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești.

112. Din interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 471 și ale art. 472 din Codul de procedură penală, aplicabile în materia recursului în interesul legii, rezultă că pentru a se apela la un asemenea mecanism de unificare a practicii judiciare trebuie îndeplinite mai multe condiții de admisibilitate.

113. Astfel, promovarea recursului în interesul legii trebuie să se realizeze de către unul dintre titularii prevăzuți în mod expres de art. 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, cerință ce este îndeplinită în cauză, având în vedere că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

114. Cererea, așa cum statuează art. 471 alin. (2) din Codul de procedură penală, trebuie să cuprindă anumite elemente de conținut, respectiv enunțarea soluțiilor diferite date problemei de drept și motivarea acestora, jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului sau, după caz, a Curții de Justiție a Uniunii Europene, opiniile relevante din doctrină, precum și soluția ce se propune a fi pronunțată în recursul în interesul legii, aspecte care, formal, se regăsesc în cuprinsul prezentei sesizări.

115. Existența unei probleme de drept ce a fost soluționată în mod diferit de instanțele judecătorești, prin hotărâri definitive, este o condiție ce trebuie dovedită prin anexarea respectivelor soluții divergente la cererea formulată de titularul sesizării, conform dispozițiilor art. 471 alin. (1) și (3) din Codul de procedură penală și ale art. 472 din Codul de procedură penală, cerință realizată în sensul că în cuprinsul cererii de recurs în interesul legii sunt indicate cele două orientări jurisprudențiale diferite în soluționarea aceleiași probleme de drept a cărei dezlegare se solicită, cu argumentele acestora, fiind atașate copii ale hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele naționale.

116. Ca urmare, sunt constatate ca fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate ale prezentului recurs în interesul legii.

X.2. Analiza pe fond a problemei de drept

117. Prin sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a solicitat ca, pe calea unei decizii date în recurs în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe în legătură cu interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale ce vizează următoarea problemă de drept: ***dacă infracțiunea de delapidare în formă atenuată, prevăzută de art. 295 alin. (1) raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.***

118. Scopul metodelor de supraveghere sau cercetare este identificarea de probe, iar potrivit art. 285 alin. (1) din Codul de

procedură penală, urmărirea penală are ca obiect, între altele, strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea persoanelor care au săvârșit o infracțiune și la stabilirea răspunderii penale a acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată.

119. În art. 139 alin. (1) lit. a)—c) din Codul de procedură penală se stipulează că supravegherea tehnică se dispune de judecătorul de drepturi și libertăți atunci când sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

— există o suspiciune rezonabilă cu privire la pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la alin. (2) al art. 139 din Codul de procedură penală;

— măsura să fie proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii;

— probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare.

120. Cu privire la faptele ce permit identificarea de probe printr-o astfel de metodă, alin. (2) al art. 139 din Codul de procedură penală enumeră infracțiunile pentru care se poate dispune o atare măsură, reținând următoarele:

121. Supravegherea tehnică se poate dispune în cazul infracțiunilor contra securității naționale prevăzute de Codul penal și de legi speciale, precum și în cazul infracțiunilor de trafic de droguri, infracțiunilor la regimul privind substanțele dopante, de efectuare de operațiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, infracțiunilor privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, de trafic și exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, de spălare a banilor, de falsificare de monede, timbre sau de alte valori, de falsificare de instrumente de plată electronică, în cazul infracțiunilor care se săvârșesc prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronică, contra patrimoniului, de șantaj, de viol, de lipsire de libertate în mod ilegal, de evaziune fiscală, în cazul infracțiunilor de corupție și al infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene ori în cazul altor infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare.

122. Dispozițiile art. 152 din Codul de procedură penală reglementează una dintre metodele speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de titlul IV capitolul IV din Codul de procedură penală, respectiv obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, iar prin condițiile pe care le prevăd asigură garanția procedurală a dreptului la viața intimă, familială și privată, prevăzută la art. 26 din Constituție, așa cum a reținut și impus și Curtea Constituțională în Decizia nr. 440 din 8 iulie 2014 (paragraful 80)⁷.

⁷ Referitor la critica de neconstituționalitate formulată cu privire la prevederile art. 152 din Codul de procedură penală, Curtea reține că textul criticat nu reglementează procedura de reținere și stocare a datelor generate sau prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului de a reține datele generate sau prelucrate, ci doar stabilește procedura de autorizare prealabilă, de către judecătorul de drepturi și libertăți, a solicitării adresate acestor furnizori de către organele de urmărire penală, în vederea accesării și utilizării datelor reținute. Acest text care reglementează una din metodele speciale de supraveghere sau cercetare prevăzute de titlul IV capitolul IV din Codul de procedură penală este cel care asigură controlul judecătoresc asupra activităților reglementate de lege, constituind tocmai garanția procedurală a dreptului la viața intimă, familială și privată, prevăzută la art. 26 din Constituție, invocată în susținerea excepției de neconstituționalitate. Este evident că, în condițiile inexistenței unei legi care să reglementeze procedura reținerii și stocării datelor, art. 152 din Codul de procedură penală rămâne fără aplicabilitate practică, dar această împrejurare nu se constituie într-un viciu de neconstituționalitate, textul urmând a deveni incident imediat ce este adoptată o nouă lege referitoare la reținerea datelor.

123. Cu referire expresă la această măsură de supraveghere specială prin Decizia nr. 440 din 8 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 4 septembrie 2014, Curtea Constituțională a constatat neconstituționalitatea Legii nr. 82/2012 și a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 152 din Codul de procedură penală⁸.

124. Prin aceeași decizie, Curtea Constituțională a constatat însă că prevederile art. 152 din Codul de procedură penală nu reglementează procedura de reținere și stocare a datelor generate sau prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, ci doar stabilesc procedura de autorizare prealabilă, de către judecătorul de drepturi și libertăți, a solicitării adresate acestor furnizori de către organele de urmărire penală, în vederea accesării și utilizării datelor reținute.

125. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că, în condițiile inexistenței unei legi care să reglementeze procedura reținerii și stocării datelor, art. 152 din Codul de procedură penală rămâne fără aplicabilitate practică, dar că această împrejurare nu se constituie într-un viciu de neconstituționalitate, textul urmând a deveni incident imediat ce este adoptată o nouă lege referitoare la reținerea datelor.

126. Ca urmare a pronunțării Deciziei nr. 440 din 8 iulie 2014, prevederile art. 152 din Codul de procedură penală au fost modificate prin introducerea în cuprinsul alin. (1) al articolului anterior menționat a condițiilor ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru dispunerea metodei de cercetare analizată, iar o astfel de măsură poate fi dispusă doar dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

— există o suspiciune rezonabilă cu privire la săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală sau a unei infracțiuni de concurență neloială, de evadare, de fals în înscrisuri, infracțiuni privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare, al materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați, a unei infracțiuni privind nerespectarea dispozițiilor privind introducerea în țară de deșeuri și reziduuri, a unei infracțiuni privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc ori a unei infracțiuni privind regimul juridic al precursorilor de droguri, și infracțiuni referitoare la operațiuni cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive asemănătoare celor determinate de substanțele și produsele stupefiante sau psihotrope;

— există temeiuri justificate pentru a se crede că datele solicitate constituie probe;

— probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau obținerea lor ar presupune dificultăți deosebite ce ar prejudicia ancheta ori există un pericol pentru siguranța persoanelor sau a unor bunuri de valoare;

— măsura este proporțională cu restrângerea drepturilor și libertăților fundamentale, date fiind particularitățile cauzei, importanța informațiilor ori a probelor ce urmează a fi obținute sau gravitatea infracțiunii.

127. Interpretarea sistematică, astfel cum rezultă din analiza dispozițiilor art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală raportat la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, relevă faptul că pentru a fi autorizată această metodă specială de cercetare **trebuie îndeplinită în mod neechivoc, alături de celelalte condiții, și cerința ce privește existența unei suspiciuni rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni dintre cele expres prevăzute de articolele indicate sau a unei infracțiuni pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani sau mai mare.**

128. Or, infracțiunea de delapidare, prevăzută de art. 295 alin. (1) din Codul penal raportat la art. 308 alin. (1) din Codul penal, nu se regăsește și nici nu poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului la care se referă art. 139 alin. (2) și art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, în considerarea următoarelor argumente:

129. Înalta Curte de Casație și Justiție constată că infracțiunea de delapidare este prevăzută în cadrul titlului V al Părții speciale — Infracțiuni de corupție și de serviciu, capitolul II — Infracțiuni de serviciu, art. 295 din Codul penal, și este incriminată într-o variantă-tip, o variantă atenuată și alta agravată și face parte din grupa de infracțiuni de serviciu alături de abuzul în serviciu, purtarea abuzivă, neglijența în serviciu, obținerea ilegală de fonduri, folosirea abuzivă a funcției în scop sexual, uzurparea funcției, violarea secretului corespondenței și alte infracțiuni apreciate de legiuitor ca aducând atingere relațiilor de serviciu.

130. Astfel, **varianta-tip** a infracțiunii de delapidare constă în însușirea, folosirea sau traficarea de către un funcționar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează.

131. **Varianta atenuată** se referă la săvârșirea faptei de către o persoană care exercită, permanent sau temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice (art. 308 din Codul penal raportat la art. 295 din Codul penal).

132. **Varianta agravată** intervine atunci când fapta a produs consecințe deosebit de grave (art. 309 din Codul penal raportat la art. 295 din Codul penal) și vizează atât forma-tip a infracțiunii, cât și forma atenuată. Urmarea imediată a faptei constă în producerea unor consecințe deosebit de grave și poate fi săvârșită cu praeterintenție.

133. Valoarea socială principală pe care textul art. 295 din Codul penal o protejează este reprezentată de relațiile de serviciu, conform poziționării infracțiunii de delapidare în capitolul intitulat „Infracțiuni de serviciu”, asigurându-se, în primul rând, o normală desfășurare a serviciului.

134. Pe plan secundar, norma vine să confere protecție relațiilor de natură patrimonială din cadrul raporturilor de serviciu, împotriva faptelor de însușire, folosire, traficarea a bunurilor persoanei juridice publice ori private — subiect pasiv al infracțiunii, de către gestionarii sau administratorii acestora.

135. Anterior, valoarea socială protejată de norma în discuție era patrimoniul, datorită poziționării sale în cadrul infracțiunilor

⁸ Prin decizia anterior menționată, paragrafele 22 și 78, Curtea Constituțională a constatat că Legea nr. 82/2012 reprezintă transpunerea în legislația națională a Directivei 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE, directivă declarată nevalidă prin Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 8 aprilie 2014, pronunțată în cauzele conexe C-293/12 — *Digital Rights Ireland Ltd împotriva Minister for Communications, Marine and Natural Resources și alții* — și C-594/12 — *Karntner Landesregierung și alții*. S-a arătat că prin hotărârea menționată instanța europeană a constatat că directiva analizată încalcă dispozițiile art. 7, art. 8 și ale art. 52 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Referitor la efectele deciziei astfel pronunțate, Curtea a reținut că, de la publicarea deciziei Curții Constituționale a României, furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului nu mai au nici obligația, dar nici posibilitatea legală de a reține anumite date generate sau prelucrate în cadrul activității lor și de a le pune la dispoziția organelor judiciare și ale celor cu atribuții în domeniul siguranței naționale.

Prin excepție, pot fi reținute de către acești furnizori doar datele necesare pentru facturare sau plăți pentru interconectare ori alte date prelucrate în scopuri de comercializare doar cu consimțământul prealabil al persoanei ale cărei date sunt prelucrate, așa cum prevede Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice, în vigoare.

contra patrimoniului, și, deși era acceptat în literatura de specialitate că există o a doua valoare socială — relațiile de serviciu —, căreia i se aduce protecție prin incriminarea delapidării, nu a fost încadrată și în altă categorie de infracțiuni⁹.

136. Practic, prin noua reglementare a avut loc o reasezare a acestor două obiecte juridice ale delapidării, așa cum s-a arătat și în cadrul expunerii de motive a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, pentru că relațiile de serviciu nu sunt de o mai mică importanță față de relațiile care aduc atingere patrimoniului și deci nu pot fi subsumate celor privind patrimoniul persoanei, în considerarea obiectului juridic al delapidării și în considerarea limitelor de pedeapsă mai mari prevăzute pentru delapidare.

137. Or, toate aceste argumente arată faptul că nu poate fi admis că delapidarea se poate comite pur și simplu ca un furt săvârșit în circumstanțe speciale (în cadrul relațiilor de serviciu), întrucât consecințele ei pot fi de cele mai multe ori mai grave, nu doar în plan economic, ci și în plan social, iar acest aspect se referă atât la forma atenuată, cât și la forma agravată a infracțiunii de delapidare¹⁰.

138. Potrivit art. 295 din Codul penal raportat la art. 308 din Codul penal, constituie varianta atenuată a infracțiunii de delapidare săvârșirea faptei de către persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) din Codul penal ori în cadrul oricărei persoane juridice.

139. În acest context, infracțiunea de delapidare este o infracțiune de serviciu întocmai ca și forma de bază a infracțiunii-tip, aspect reținut de altfel și de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, care a statuat prin pronunțarea Deciziei nr. 1 din data de 19 ianuarie 2015 că „dispozițiile art. 308 din Codul penal reprezintă o variantă atenuată a infracțiunii de delapidare prevăzute de art. 295 din Codul penal”¹¹, iar pedeapsa prevăzută de lege este mai mică de 5 ani — maximul fiind de 4 ani și 8 luni.

140. **Așadar, fără a face o analiză a condițiilor de tipicitate a infracțiunii de delapidare, Înalta Curte de Casație și Justiție constată că varianta atenuată a infracțiunii de delapidare nu poate fi disociată și analizată în mod distinctiv de forma sa de bază și nici nu urmează un regim juridic diferit care să permită să fie încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului.**

141. Înalta Curte de Casație și Justiție constată că prin reasezarea textului care incriminează infracțiunea de delapidare în categoria infracțiunilor de serviciu nu se produc efecte doar în plan formal, ci se aduce un plus de rigoare în raport cu condițiile de tipicitate ale textului, în contextul în care pe primul loc se află protejarea unei îndepliniri corecte și oneste a funcției de către funcționarul public sau **funcționarul privat**, iar în plan secund se situează protejarea patrimoniului persoanei care a dat în administrarea sau în gestiunea autorului bunurile obiect al delapidării.

142. Acest aspect a fost statuat și de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 256 din data de 25 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul altei persoane juridice” raportat la art. 295 alin. (1) din Codul penal și art. 298 din Codul penal, unde a statuat că infracțiunea de delapidare are ca obiect juridic special **relațiile de serviciu** ale căror formare și desfășurare implică o corectă gestionare și administrare a bunurilor mobile din patrimoniul unei persoane juridice, iar, ca obiect material, conform ipotezei normei de incriminare, bani, valori sau alte bunuri, fiind vorba despre o infracțiune ce are ca subiect activ o persoană care are calitatea de funcționar public în sensul legii penale¹².

143. Curtea a constatat că, având în vedere pericolul social pe care faptele de delapidare îl prezintă, în general, pentru relațiile patrimoniale ale unei persoane juridice, legiuitorul a incriminat, prin art. 308 alin. (1) din Codul penal, infracțiunea de delapidare atunci când aceasta este săvârșită în mediul privat, respectiv atunci când faptele sunt comise de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remunerație, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute de art. 175 alin. (2) din Codul penal sau în cadrul oricărei persoane juridice.

144. Prin urmare, pentru configurarea faptei nu mai este necesar să se determine cu o rigurozitate maximă existența unei pagube în patrimoniul victimei, interesând cu precădere conduita abuzivă a funcționarului public sau privat, din perspectiva obligației sale de a-și îndeplini conform funcția.

145. Infracțiunea de delapidare din Codul penal în vigoare, fiind legată de calitatea de funcționar a celui ce o săvârșește și de comiterea ei în cadrul atribuțiilor funcționale, se caracterizează prin atributele specifice ale infracțiunilor de serviciu.

146. Activitatea funcționarilor trebuie să se desfășoare potrivit intereselor statului și ale cetățenilor și trebuie să asigure activitatea normală a instituțiilor sau unităților în care sunt încadrați, indiferent dacă este vorba despre sectorul public sau privat.

147. Încălcarea obligațiilor de serviciu de către funcționari cu ocazia exercitării funcției prezintă o pericolozitate socială sporită, mai ales în cazurile când faptele de încălcare sunt comise în mod intenționat¹³.

148. **Înalta Curte de Casație și Justiție constată faptul că, deși infracțiunea de delapidare include în conținutul său atributele de pericolozitate socială ale ambelor categorii de infracțiuni — pentru că prin modul în care este reglementată această infracțiune poate tulbura buna desfășurare a activității unităților, poate leza interesele legale ale cetățenilor și poate produce pagube patrimoniale —, aceste aspecte nu fac altceva decât să reliefeze și să accentueze impactul produs prin comiterea unei astfel de fapte și nicidecum să transforme forma atenuată a infracțiunii într-o infracțiune contra patrimoniului.**

⁹ P. Dungan, T. Medeanu, V. Pașca, *Drept penal. Partea specială. Prezentare comparativă a Noului Cod penal și a Codului penal din 1968*, vol. II, Ed. Universul juridic, 2013.

¹⁰ A se vedea C. Duvac, *Infracțiunile de corupție și servicii din perspectiva Noului Cod penal și a Codului penal anterior*, în „Revista de Drept Penal”, nr. 4, anul XX, oct.—dec., 2014, p. 39; P. Ciobanu, D. Bogdan, *Noul Cod penal adnotat*, Ed. Rosetti Internațional, București, 2015, p. 341.

¹¹ A se vedea Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 1/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 10 februarie 2015, privind examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori prin care solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept în sensul de a se stabili dacă infracțiunea prevăzută de art. 308 din Codul penal este o infracțiune autonomă, o cauză de reducere a limitelor de pedeapsă sau o formă atenuată a infracțiunii prevăzute de art. 295 din Codul penal și dacă pentru infracțiunea prevăzută de art. 308 din Codul penal termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani, potrivit art. 154 alin. (1) lit. d) din Codul penal, corespunzător limitelor de pedeapsă reduse și cuprinse între 1 an și 4 luni închisoare și 4 ani și 8 luni închisoare, sau este de 8 ani, potrivit art. 154 alin. (1) lit. c) din același cod, corespunzător limitelor de pedeapsă stipulate de lege pentru forma de bază, respectiv între 2 ani și 7 ani închisoare.

¹² A se vedea Decizia nr. 256 din 25 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 308 alin. (1) din Codul penal cu referire la sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” raportat la art. 295 alin. (1) și art. 298 din Codul penal, pronunțată de Curtea Constituțională, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 18 iulie 2017.

¹³ V. Ciolec, *Drept penal. Partea specială — infracțiuni contra patrimoniului. Cu referiri la Noul Cod penal*, Ed. C.H. Beck, București, 2011.

149. **Între infracțiunile prevăzute de legea penală sunt o serie de fapte care privesc atingerile aduse relațiilor de serviciu, iar între aceste infracțiuni de serviciu o infracțiune gravă și importantă este delapidarea, care, din cauza trăsăturilor sale, prezintă, în cadrul infracțiunilor de serviciu, cel mai ridicat grad de pericol social generic**¹⁴.

150. Punctul de plecare în examinarea conținutului infracțiunii de delapidare în forma sa atenuată trebuie să fie același ca și în cazul infracțiunii forma-tip sau varianta agravată, și anume situația-premisă, adică cercetarea condițiilor care alcătuiesc această ipoteză, respectiv condiția ca bunurile care formează obiectul material al infracțiunii să aparțină unității sau aceasta să răspundă de ele și condiția ca făptuitorul să aibă calitatea de funcționar al unității cu atribuții de gestionare sau administrare.

151. Împrejurarea că această infracțiune are drept obiect juridic secundar relațiile privind patrimoniul nu este suficientă pentru a o încadra în categoria infracțiunilor contra patrimoniului și pentru care să poată fi autorizată metoda specială de cercetare; acest lucru ar fi fost permis doar dacă se păstra configurarea Codului penal din 1968.

152. Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că dispozițiile art. 308 din Codul penal nu prevăd o infracțiune de sine stătătoare, structura normei neavând o configurație proprie, ci se face trimitere la dispozițiile cuprinse de alte norme, printre care și cele prevăzute de art. 295 din Codul penal, ceea ce împiedică art. 308 din Codul penal să se constituie ca o infracțiune distinctă, cu o interpretare și reguli diferite, întrucât nu este o normă cu o structură unică care să permită o altfel de interpretare.

153. Toate considerentele relevă că art. 308 din Codul penal nu poate funcționa independent, ci doar în strânsă legătură cu normele de incriminare la care dispozițiile sale fac referire, or noțiunea de „infracțiuni contra patrimoniului” se referă strict la titlul II — Infracțiuni contra patrimoniului — din Partea specială a Codului penal, iar analiza acestui capitol nu reliefează prezența infracțiunii de delapidare.

154. Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că nu poate fi reținută o altă interpretare prin raportare și la faptul că legiuitorul nu a folosit sintagma de infracțiuni care sunt susceptibile de a produce un prejudiciu și care ar fi creat premisele unei interpretări diferite, sens în care nu poate fi extinsă sintagma „infracțiuni contra patrimoniului” și pentru alte infracțiuni cum este și cea din prezenta sesizare, întrucât nu are un conținut autonom.

155. Reglementarea expresă prin dispozițiile legale prevăzute de alin. (1) lit. a) din art. 152 din Codul de procedură penală a infracțiunilor cu privire la care se poate solicita și dispune această metodă specială de cercetare este obligatoriu de respectat și reprezintă una dintre garanțiile minime pe care legea trebuie să le prevadă pentru a fi în concordanță cu dispozițiile art. 8 din Convenția europeană a drepturilor omului¹⁵.

156. Din cauza efectului lor extrem de intruziv, aceste măsuri se dispun doar în situația în care probele nu ar putea fi obținute în alt mod sau când s-ar prejudicia ancheta, astfel că respectarea textului de lege așa cum a fost repoziționat, fără alte interpretări sau analogii, este cu atât mai necesară.

157. Această interpretare restrictivă se impune cu atât mai mult a fi respectată, cu cât date fiind natura acestei măsuri și condițiile în care ea se poate autoriza, se impune a fi asigurată

pe deplin și cerința de previzibilitate și claritate a legii, aspect învederat și de Curtea Constituțională prin deciziile sale¹⁶.

158. În ceea ce privește **cerința previzibilității legii**, Curtea a precizat că o normă este „previzibilă” numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate — să își corecteze conduita. Curtea a subliniat importanța acestui concept mai ales atunci când este vorba despre o **supraveghere secretă**. Curtea reamintește că sintagma „prevăzută de lege” nu se referă doar la dreptul intern, ci vizează și calitatea „legii”; prin această expresie se înțelege compatibilitatea legii cu principiul preeminenței dreptului, menționat explicit în preambulul Convenției (...). Înseamnă — și aceasta reiese din obiectul și din scopul articolului 8 — că dreptul intern trebuie să ofere o anume protecție împotriva încălcărilor arbitrare ale drepturilor garantate de paragraful 1 (...). Deoarece aplicarea unei măsuri secrete de supraveghere a convorbirilor telefonice nu poate fi cenzurată de persoana vizată sau de public, „legea” contravine principiului preeminenței dreptului atunci când marja de apreciere acordată executivului nu este limitată. **Prin urmare, legea trebuie să definească suficient de clar limitele marjei de apreciere acordate executivului, dar și modalitățile de exercitare, având în vedere scopul legitim al măsurii în discuție, pentru a oferi persoanei protecție adecvată împotriva arbitrarului.**

159. **Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală raportat la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală trebuie să fie interpretat și aplicat prin raportare strictă la infracțiunile enumerate de textele de lege antereferte, pentru că infracțiunile care justifică ingerința trebuie delimitate precis și trebuie prevăzut un criteriu obiectiv care să permită limitarea numărului de persoane ce dispun de autorizația de acces și de utilizare ulterioară a datelor păstrate la strictul necesar, în lumina caracterului special al procedurii ce nu permite niciun fel de derogări.**

160. Scopul reglementării unei astfel de măsuri este oferirea unei protecții ridicate persoanei vizate de ancheta penală, în considerarea caracterului deosebit de invaziv al metodei de cercetare speciale, astfel cum se relevă și în jurisprudența Curții de la Strasbourg¹⁷.

161. Doar respectând întocmai dispozițiile legale sunt asigurate astfel garanțiile necesare protecției dreptului la viață intimă, familială și privată și a secretului corespondenței, reglementate la art. 26 alin. (1) și art. 28 alin. (1) din Constituție. Or, atât timp cât infracțiunea de delapidare în forma sa atenuată nu este enumerată în dispozițiile legale obligatorii de urmat și nici limitele de pedeapsă nu permit dispunerea unei astfel de măsuri, nu se poate extinde cadrul legal instituit prin asimilarea infracțiunilor al căror obiect juridic secundar îl reprezintă relațiile patrimoniale în infracțiuni contra patrimoniului, întrucât ar echivala cu adăugarea la lege.

162. În raport cu considerentele expuse se va admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală raportat la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală, se va stabili că infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 295 alin. (1) cu aplicarea art. 308 alin. (1) din Codul penal nu poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului.

¹⁴ Alexandru Boro, *Drept penal. Partea specială — conform Noului Cod penal*, Ed. C.H. Beck, București 2011; în același sens Adina Vlăsceanu, Alina Barbu, *Noul Cod penal comentat prin raportare la Codul penal anterior*, Ed. Hamangiu, 2014, pg. 714, 715.

¹⁵ A se vedea motivarea Hotărârii Curții (Marea Cameră) din 8 aprilie 2014 în cauzele conexe C-293/12 și C-594/12, paragrafele 61—62.

¹⁶ Decizia nr. 244/2017 pronunțată de Curtea Constituțională și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017.

¹⁷ Cauza *Valenzuela Contreras contra Spaniei*, Hotărârea din 30 iulie 1998, și Cauza *Roman Zakharov c. Rusiei* (MC), Hotărârea din 4 decembrie 2015, prin care s-a apreciat că măsurile secrete de supraveghere sau de interceptare a comunicărilor de către autoritățile publice constituie ingerințe ale unei autorități publice în dreptul la respectarea vieții private și a corespondenței, o astfel de ingerință încălcând articolul 8 § 2 din Convenția europeană a drepturilor omului, cu excepția cazului în care, „în conformitate cu legea”, urmărește unul sau mai multe scopuri legitime în temeiul paragrafului 2 și, în plus, este „necesară într-o societate democratică” pentru a le atinge (Hotărârea *Kopp împotriva Elveției* din 25 martie 1998, rapoartele 1998-II, p. 539, § 50).

163. Pe cale de consecință, în temeiul dispozițiilor art. 473 și 474 din Codul de procedură penală,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 152 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală raportat la art. 139 alin. (2) din Codul de procedură penală stabilește că infracțiunea de delapidare prevăzută de art. 295 alin. (1) cu aplicarea art. 308 alin. (1) din Codul penal nu poate fi încadrată în noțiunea de infracțiune contra patrimoniului.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 474 alin. (4) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 16 septembrie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Elena Rosana Bota

★

RECTIFICĂRI

În Decizia prim-ministrului nr. 353/2024 pentru eliberarea, la cerere, a domnului Cosmin-Răzvan Butuza din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Agenției Naționale pentru Mediu și Arii Protejate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1055 din 21 octombrie 2024, se face următoarea rectificare:

— în titlul deciziei, precum și la articolul unic, în loc de: „*Agenției Naționale pentru Mediu și Arii Protejate*” se va citi: „*Agenției Naționale pentru Arii Naturale Protejate*”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

